

/Б. Х. Абишев, Б. К. Тасполатов // Медицина (Medicine Almaty). 2015. № 6. С. 61–63.

2. Ахтямова, Д. И. Совершенствование технологии производства кисломолочного напитка «Тымтям» за счет применения биологически активных добавок / Д. И. Ахтямова, И.С. Бушуева // Universum: Технические науки: электронный науч. журнал. 2014. №1(2). С. 46–57.

3. Raynal-Ljutovac K., Gaborit P., Lauret A. (2005). The relationship between quality criteria of goat milk, its technological properties and the quality of the final products. //Small Ruminant Research, 60(1–2), 1–23

4. Pandya A. J., Ghodke K. M. (2007). Goat and sheep milk products other than cheeses and yoghurt. Small Ruminant Research, 68 (1–2), 193–206.

5. Pappas C. P. (2005). Author links open the author workspace //Small Ruminant Research, 60 (1-2), October, 167–177.

УДК: 598.261.7:636.085.13

ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ГОДІВЛІ РІЗНИХ ВИРОБНИЧИХ ГРУП ПЕРЕПЕЛІВ ЗА СПІВВІДНОШЕННЯМ СИРОГО ПРОТЕЇНУ І ЛІЗИНУ ДО ОБМІННОЇ ЕНЕРГІЇ

Різничук І.Ф., к. с.-г. н., доцент, E-mail: igor-riznichuk@ukr.net

Гарбар А.В., здобувач, E-mail: asia.v.17@ukr.net

Одеський державний аграрний університет

Зазначається, що обмін речовин в організмі птиці залежить від рівня годівлі або ступеня забезпечення тварин енергією і поживними речовинами.

У птахівництві рівень годівлі визначають за співвідношенням сирого протеїну і лізину до обмінної енергії.

Метою дослідження було визначення рівня годівлі різних виробничих груп перепелів за співвідношенням сирого протеїну і лізину до обмінної енергії.

Встановлено, що співвідношення сирого протеїну до обмінної енергії у комбікормах для молодняку перепелів у віці 1-4 тижнів складає 22,3 г/МДж, для молодняку перепелів у віці 5-6 (7) тижнів – 14,8, для перепілок у віці 6 тижнів і старші – 17,2, для молодняку перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 1-3 тижнів – 22,3 і для молодняку перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 4-6 (7) тижнів – 15,8 г/МДж.

Співвідношення лізину до обмінної енергії у комбікормах для молодняку перепелів у віці 1-4 тижнів становить 1,11 г/МДж, для молодняку перепелів у віці 5-6 (7) тижнів – 0,74, для перепілок у віці 6 тижнів і старші – 0,86, для молодняку перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 1-3 тижнів – 1,11 і для молодняку перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 4-6 (7) тижнів – 0,82 г/МДж.

Ключові слова: перепели, комбікорм, обмінна енергія, сировий протеїн.

Постановка проблеми. Обмін речовин в організмі птиці залежить від рівня годівлі або ступеня забезпечення тварин енергією і поживними речовинами.

У птахівництві основним показником щодо визначення рівня годівлі за кількістю поживних речовин на 1 МДж обмінної енергії, є обчислення співвідношення сирого протеїну і лізину до обмінної енергії (г/МДж).

Відповідно до вищеозначеного, визначення рівня годівлі різних виробничих груп перепелів за співвідношенням сирого протеїну і лізину до обмінної енергії, відрізняється актуальністю та має науково-практичне значення.

Мета роботи. Предметом щодо вибору тематики досліджень є актуальність проблеми забезпечення потреби перепелів енергією та сирим протеїном.

Метою дослідження було визначення рівня годівлі різних виробничих груп перепелів за співвідношенням сирого протеїну і лізину до обмінної енергії.

Результати дослідження. Дослідження щодо «Особливостей визначення рівня годівлі різних виробничих груп перепелів за співвідношенням сирого протеїну і лізину до обмінної енергії» проводяться у відповідності з темою дисертації «Вивчення впливу концентрації лізину та співвідношення незамінних амінокислот у складі кормів раціону на продуктивні якості перепелів» та науково-дослідною роботою кафедри генетики, розведення та годівлі сільськогосподарських тварин Одеського державного аграрного університету за напрямом: «Удосконалення існуючих та розробка нових рецептів кормових сумішей, їх використання в годівлі сільськогосподарських тварин».

Рекомендоване співвідношення сирого протеїну і обмінної енергії для окремих виробничих груп перепелів (г/МДж) зазначено в таблиці 1.

Табл.1. Рекомендоване співвідношення СП і ОЕ для окремих виробничих груп перепелів (г/МДж)

Вид і вік птиці	ОЕ/100 г	Сирий протеїн	Співвідношення: СП/ОЕ
	МДж	г	г/МДж
Молодняк перепелів у віці 1-4 тижнів	1,256	28,0	22,3
Молодняк перепелів у віці 5-6 (7) тижнів	1,152	17,0	14,8
Перепілки у віці 6 тижнів і старші	1,220	21	17,2
Молодняк перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 1-3 тижнів	1,256	28,0	22,3
Молодняк перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 4-6 (7) тижнів	1,298	20,5	15,8

Згідно даних, що зазначені в таблиці 1, співвідношення сирого протеїну до обмінної енергії у комбікормах для молодняку перепелів у віці 1-4 тижнів складає 22,3 г/МДж, для молодняку перепелів у віці 5-6 (7) тижнів – 14,8, для перепілок у віці 6 тижнів і старші – 17,2, для молодняку перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 1-3 тижнів – 22,3 і для молодняку перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 4-6 (7) тижнів – 15,8 г/МДж.

Надходження сирого протеїну і забезпечення потреби птиці нормованими амінокислотами повинні бути орієнтовані на норми споживання обмінної енергії.

При балансуванні раціонів годівлі різних виробничих груп перепелів щодо співвідношення незамінних амінокислот у процентах до лізину, аналіз кормів за співвідношенням сирого протеїну до обмінної енергії, рекомендовано доповнювати співвідношенням лізину до обмінної енергії, оскільки цим вказується рівень забезпечення організму птиці й іншими амінокислотами.

Рекомендоване співвідношення лізину і обмінної енергії (г/МДж) для окремих виробничих груп перепелів зазначено в таблиці 2.

Табл.2. Рекомендоване співвідношення лізину і обмінної енергії для окремих виробничих груп перепелів, г/МДж

Вид і вік птиці	ОЕ / 100 г	Лізин	Співвідношення: лізин/обмінна енергія
	МДж	г	г/МДж
Молодняк перепелів у віці 1-4 тижнів	1,256	1,4	1,11
Молодняк перепелів у віці 5-6 (7) тижнів	1,152	0,85	0,74
Перепілки у віці 6 тижнів і старші	1,220	1,05	0,86
Молодняк перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 1-3 тижнів	1,256	1,40	1,11
Молодняк перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 4-6 (7) тижнів	1,298	1,03	0,82

За даними, які зазначені в таблиці 2 можна побачити, що норма співвідношення лізину до обмінної енергії у комбікормах для молодняку перепелів у віці 1-4 тижнів становить 1,11 г/МДж, для молодняку перепелів у віці 5-6 (7) тижнів – 0,74, для перепілок у віці 6 тижнів і старші – 0,86, для молодняку перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 1-3 тижнів – 1,11 і для молодняку перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 4-6 (7) тижнів – 0,82 г/МДж.

Висновки і перспектива подальших досліджень. Обмін речовин в організмі птиці залежить від рівня годівлі або ступеня забезпечення тварин енергією і поживними речовинами. У птахівництві рівень годівлі визначають за співвідношенням сирого протеїну і лізину до обмінної енергії.

Співвідношення сирого протеїну до обмінної енергії у комбікормах для молодняку перепелів у віці 1-4 тижнів складає 22,3 г/МДж, для молодняку перепелів у віці 5-6 (7) тижнів – 14,8, для перепілок у віці 6 тижнів і старші – 17,2, для молодняку перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 1-3 тижнів – 22,3 і для молодняку перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 4-6 (7) тижнів – 15,8 г/МДж.

Співвідношення лізину до обмінної енергії у комбікормах для молодняку перепелів у віці 1-4 тижнів становить 1,11 г/МДж, для молодняку перепелів у віці 5-6 (7) тижнів – 0,74, для перепілок у віці 6 тижнів і старші – 0,86, для молодняку перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 1-3 тижнів – 1,11 і для молодняку перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 4-6 (7) тижнів – 0,82 г/МДж.

На даний період проводяться дослідження з вивчення впливу концентрації лізину та співвідношення незамінних амінокислот у складі кормів раціону на

продуктивні якості молодняку перепелів у віці 1-4 тижнів, молодняку перепелів у віці 5-6 (7) тижнів, перепелок у віці 6 тижнів і старші, молодняку перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 1-3 тижнів, молодняку перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 4-6 (7) тижнів.

Список використаних джерел

1. Різничук І., Безалтична О., Гарбар А. Особливості протеїнового живлення перепелів. Аграрний вісник Причорномор'я. 2022. Випуск 104. С. 88-93.
2. Різничук І., Гарбар А. Обґрунтування норм годівлі перепелів за вмістом лізину, метіоніну та треоніну. Аграрний вісник Причорномор'я. 2022. Випуск 105. С. 77-84.
3. Різничук І., Гарбар А. Обґрунтування норм годівлі перепелів за вмістом лізину, метіоніну та треоніну. «Сучасні підходи гарантування безпечності та якості продуктів тваринництва». Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції НПП та молодих науковців. ОДАУ, 2022. С 79-81.
4. Різничук І., Гарбар А. Потреба перепелів у амінокислотах. «Актуальні аспекти розвитку науки і освіти». Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції НПП та молодих науковців. ОДАУ, 2022. С. 256-259.
5. Рекомендації з нормування годівлі сільськогосподарської птиці / Ю. О. Рябоконь та ін. Інститут тваринництва УААН. Бірки, 2005. 101 с.
6. Стандартизація у тваринництві / І. І. Ібатуллін та ін. К.: Видавництво Ліра-К, 2019. – 548 с.
7. Edi DN, Andri F. Effect of Dietary with Different Energy and Protein Levels on Laying Quails Performance, Jurnal Ilmu Ternak dan Veteriner, 28 (1). P. 69-75.

УДК: 636.2.084

ПРОГРАМА ГОДІВЛІ КОРІВ ЗА ПЕРІОДАМИ ВИРОБНИЧОГО ЦИКЛУ

Різничук І.Ф., к. с.-г. н., доцент, E-mail: igor-riznichuk@ukr.net

Ніколенко І.В., к. с.-г. н., доцент, E-mail: igor.nikolenko.87@ukr.net

Кишлали О.К., асистент, E-mail: kislalyalena@gmail.com

Мажиловська К.Р., асистент, E-mail: mega.genetik@ukr.net

Гарбар А.В., здобувач

Одеський державний аграрний університет

Зазначається, що на сучасному етапі розвитку молочного скотарства, діюча система годівлі корів не в повній мірі відповідає вимогам інтенсивного виробництва молока та потребує суттєвого удосконалення з урахуванням сучасних підходів щодо організації нормованої годівлі та використання кормів.